

OPSCHRIFT

Vergadering van 11 maart 2014

Besluit nummer: 2014_GR_00191

Onderwerp:

Visumverplichting - Voorwaarden uitoefening visum door financieel beheerder alsook bepaling van categorieën van verrichtingen die uitgesloten zijn van visum - Goedkeuring

Beknopte samenvatting:

Aan de gemeenteraad wordt gevraagd om voor alle stadsdiensten, binnen de perken die vastgesteld zijn door de Vlaamse overheid, de nadere voorwaarden te bepalen waaronder de financieel beheerder de visumcontrole uitoefent alsook bepaalde categorieën van verrichtingen uit te sluiten van de visumverplichting met ingang van 1 april 2014.

Bevoegd: Christophe Peeters

DE COMMISSIE HAVEN, ECONOMIE EN FINANCIËN

AANHEF

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

Gemeentedecreet van 15 juli 2005, artikel 160, §2.

De beslissing wordt genomen op grond van:

Gemeentedecreet van 15 juli 2005, artikel 94, 1° en 160 § 2.

Besluit van de Vlaamse regering betreffende de beleids- en beheerscyclus van de gemeenten, de provincies en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van 25 juni 2010, artikel 121.

Ministerieel besluit van 1 oktober 2010, artikel 19.

Omzendbrief ABB 2006/19 van 1 december 2006 van de Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, WOnen en Inburgering.

Gemeenteraadsbesluit d.d. 27 januari 2014. Voorwaarden uitoefening visum door de financieel beheerder alsook bepaling categorieën van verrichtingen die uitgesloten zijn van visum.

Bijgevoegde bijlage(n):

- Advies tot aanpassing van de vrijstelling tot visumplicht
-

MOTIVERING

Volgende feiten gaan aan de beslissing vooraf:

Artikel 160 §2 van het Gemeentedecreet bepaalt dat voorgenomen financiële verbintenissen die resulteren in een uitgaande kasstroom onderworpen zijn aan een voorafgaand visum van de financieel beheerder.

De financieel beheerder onderzoekt daartoe, in het kader van zijn opdracht zoals vermeld in artikel 94, 1° van het Gemeentedecreet, in volle onafhankelijkheid de wettigheid en de regelmatigheid van de voorgenomen verbintenis. Door het visum te verlenen bevestigt de financieel beheerder de wettigheid en regelmatigheid van de voorgenomen verbintenis.

De omzendbrief ABB/2006/19 van 1 december 2006 vestigt er de aandacht op dat aan de voorgenomen financiële verbintenissen een visum toegekend moet worden voor ze kunnen worden aangegaan.

In het kader van overheidsopdrachten moet het visum dus toegekend worden voor de verbintenis gesloten wordt, inclusief voor leningen en andere externe financieringen

- In het kader van de bezoldigingen moet het visum toegekend worden voor de definitieve aanstelling van een personeelslid
- Bij de toekenning van de werkings-en investeringsubsidies moet het visum toegekend worden voor de beslissing tot toekenning van de individuele subsidie genomen wordt . Voor subsidies die toegekend worden op basis van een subsidiereglement is dat voor de beslissing van de budgethouder tot toekenning van de individuele subsidie.

I. Met betrekking tot de nadere voorwaarden

De gemeenteraad bepaalt, na advies van de financieel beheerder, de nadere voorwaarden waaronder de financieel beheerder deze controle uitoefent (artikel 160 §2 Gemeentedecreet).

De financieel beheerder verleent vooraf een visum bij alle voorgenomen financiële verbintenissen, behalve voor die categorieën die uitgesloten zijn van de visumverplichting.

Daartoe worden aan de financieel beheerder alle ontwerpbesluiten en- voorstellen voorgelegd die tot een financiële verbintenis kunnen leiden en onderworpen zijn aan een visumverplichting.

Het visum dient aan de financieel beheerder gevraagd te worden ingeval de financiële verbintenis betrekking heeft op:

Bijvoorbeeld (niet-limitatieve opsomming):

Soort verbintenis	Tijdstip
Overheidsopdrachten	vóórde gunning voorgelegd wordt aan het college
Overheidsopdrachten in toepassing van artikel 38 van de wet overheidsopdrachten (15 juni 2006)	1 ^e visum (wettigheids-en regelmatigheidscontrole): vóórde beslissing college/gemeenteraad houdende goedkeuring van de overeenkomst 2e visum (kredietcontrole): vóór de beslissing van het college houdende goedkeuring van het stadsaandeel
Bezoldigingen	vóór de definitieve aanstelling van het

	personeelslid
toekenning van werkings- en investeringsubsidies	vóór de beslissing van het college, zelfs indien de toekenning van de subsidie door de gemeenteraad wordt genomen. Voor subsidies die toegekend worden op basis van een subsidiereglement is dat vóór de beslissing van het college tot toekenning van de individuele subsidies.
Verwerving van een onroerend goed	vóór de beslissing van het college om het dossier aan de gemeenteraad voor te leggen
Huurovereenkomst	vóór de beslissing van college/gemeenteraad houdende goedkeuring van de huurovereenkomst
Overeenkomsten in het algemeen	vóór de beslissing van het college, zelfs indien de overeenkomst door de gemeenteraad wordt genomen.

Met betrekking tot het uitsluiten van categorieën:

De gemeenteraad kan binnen de perken die vastgesteld zijn door de Vlaamse regering, en na advies van de financieel beheerder, bepaalde categorieën van verrichtingen uitsluiten van de visumverplichting (artikel 160 §2 Gemeentedecreet).

In het Besluit van de Vlaamse regering betreffende de beleids- en beheerscyclus van de gemeenten, de provincies en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van 25 juni 2010 werd in artikel 121 de uitsluiting van de visumverplichting als volgt geregeld:

*"De raad kan de volgende categorieën van verrichtingen **niet** uitsluiten van de visumpverplichting:*

- 1° de aanstelling van statutaire personeelsleden;
  - 2° de aanstelling van contractuele personeelsleden voor onbepaalde duur;
  - 3° de aanstelling van contractuele personeelsleden voor een periode van één jaar of meer;
  - 4° de verbintenissen waarvan het bedrag hoger is dan het bedrag, bepaald door de minister;
  - 5° de verbintenissen die een contractuele looptijd hebben van meer dan één jaar en waarvan het jaarlijkse bedrag hoger is dan het bedrag, bepaald door de minister;
  - 6° de investeringsubsidies.
- (...)"

De minister heeft de bedragen, vermeld in **punt 4°**, vastgesteld bij **ministerieel besluit van 1 oktober 2010** tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten en de toelichting ervan, en van de rekeningstelsels van de gemeenten, de provincies en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, in **art. 19**:

*"De raad kan de volgende **categorieën** van verrichtingen **niet** uitsluiten van de visumverplichting :*

- 1° de verbintenissen waarvan het bedrag hoger is dan 50.000 euro;
- 2° de verbintenissen die een contractuele looptijd hebben van meer dan één jaar en waarvan het

jaarlijkse bedrag hoger is dan 25.000 euro.”

Aansluitend dient over deze aangelegenheden een beslissing genomen te worden, om deze al dan niet uit te sluiten van de visumverplichting, rekening houdende met hogervermelde beperking vastgesteld door de Vlaamse regering en het advies van de financieel beheerder (zie bijlage).

Deze beslissing wordt genomen om volgende redenen:

Gezien het vastleggen van grenzen inzake overheidsopdrachten gewijzigd werd in KB Plaatsing overheidsopdrachten 5/07/2011 waarbij het grensbedrag in artikel 105 §1, 4° werd aangepast voor opdrachten gesloten met een aangenomen factuur van 5.500 euro excl. btw tot 8.500 excl. btw en rekening houdende met voorgaande aangelegenheden is het aangewezen om volgende financiële verbintenissen **uit te sluiten van de visumverplichting:**

- **alle verbintenissen** van stadsdiensten met een **waarde minder dan 8.500 euro (excl. btw)** die verrekend worden op kredieten ingeschreven in het investerings- en exploitatiebudget, met uitzondering van subsidies en daden van beschikking van onroerende goederen.

De gemeenteraad heeft op 27 januari 2014 hiertoe een beslissing genomen.

Deze regeling geldt tot en met 31 maart 2014, en zou definitief worden nadat de werkingsafspraken tussen het college en het managementteam en de principes van het budgethouderschap werden vastgelegd.

Het uitwerken van deze principes neemt echter meer tijd in beslag dan voorzien waardoor het aangewezen is deze overgangperiode te verlengen tot einde september 2014.

Beslist het volgende:

VOORSTEL

Artikel 1:

Keurt goed de **voorwaarden** waaronder de financieel beheerder het visum verleent:

De financieel beheerder verleent vooraf een visum bij alle voorgenomen financiële verbintenissen, behalve voor die categorieën die uitgesloten zijn van de visumverplichting. Daartoe worden aan de financieel beheerder alle ontwerpbesluiten en voorstellen voorgelegd die tot een financiële verbintenis kunnen leiden en onderworpen zijn aan de visumverplichting.

Artikel 2:

Keurt goed de **uitsluiting van visumverplichting:**

Alle verbintenissen van **stadsdiensten** met een waarde van minder dan 8.500 euro (excl. btw) die verrekend worden op kredieten ingeschreven in het investerings- en exploitatiebudget, met uitzondering van subsidies en daden van beschikking van onroerende goederen.

Artikel 3:

Dit besluit **vervangt** het gemeenteraadsbesluit van 27 januari 2014, met ingang van 1 april 2014, en geldt tot en met 30 september 2014.

BIJKOMENDE INFO BIJ HET BESLUIT

Financien — Staf

Visum van de financieel beheerder:

Het visum is niet van toepassing

BIJLAGE DIE INTEGRaal DEEL UITMAAKT VAN HET BESLUIT

- Advies tot aanpassing van de vrijstelling tot visumplicht

Advies tot aanpassing van de vrijstelling van de visumplicht

Rechtsregels

De financieel beheerder heeft ingevolge art. 160 §2 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 de opdracht om voorgenomen financiële verbintenissen te controleren op wettigheid en regelmatigheid alsook kredietcontrole. Dit gebeurt bij middel van het visum.

Art. 160 §2, derde lid van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 bepaalt dat de gemeenteraad, binnen de perken die vastgelegd zijn door de Vlaamse Regering en na advies van de financieel beheerder, bepaalde categorieën van verrichtingen kan uitsluiten van de visumverplichting.

Art. 121 van het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 25 juni 2010 betreffende de beleids- en beheerscyclus somt de categorieën van verrichtingen op die de gemeenteraad niet van de visumverplichting kan uitsluiten:

(...)

4° de verbintenissen waarvan het bedrag hoger is dan het bedrag, bepaald door de minister;

5° de verbintenissen die een contractuele looptijd hebben van meer dan één jaar waarvan het jaarlijks bedrag hoger is dan het bedrag, bepaald door de minister;

(...)

Art. 19 van het Ministerieel besluit van 1 oktober 2010 tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten en de toelichting ervan, en van de rekeningstelsels, bepaalt voornoemde bedragen waarboven verrichtingen niet van de visumplicht kunnen worden uitgesloten:

1° de verbintenissen waarvan het bedrag hoger is dan 50.000 euro;

2° de verbintenissen die een contractuele looptijd hebben van meer dan één jaar en waarvan het jaarlijks bedrag hoger is dan 25.000 euro.

Toepassing in Gent

Op 26 maart 2007 bepaalt de gemeenteraad welke opdrachten worden gezien als dagelijks bestuur en delegeert deze aan het college.

Op 12 april 2007 delegeert het college de bevoegdheid inzake het vaststellen van de wijze van gunnen en de voorwaarden van overheidsopdrachten beneden de 5.500 euro excl. BTW, te verrekenen op kredieten ingeschreven in het gewone budget, aan de stadssecretaris.

Op 19 april 2007 delegeert de stadssecretaris de bevoegdheid inzake het vaststellen van de wijze van gunnen en de voorwaarden van overheidsopdrachten beneden de 5.500 euro excl. BTW, te verrekenen op kredieten ingeschreven in het gewone budget, aan de departementshoofden en diensthoofden.

Op 24 september 2007 bepaalt de gemeenteraad de voorwaarden van de decretale visumbevoegdheid van de financieel beheerder, alsook de categorieën van verrichtingen van dagelijks bestuur die van de visumverplichting worden uitgesloten.

Op 20 oktober 2008 breidt de gemeenteraad het begrip dagelijks bestuur uit.

Op 26 oktober 2010 keurt de gemeenteraad het oprichtingsbesluit van het IVA Mobiliteitsbedrijf goed. Daarin wordt aan het hoofd van het IVA de bevoegdheid gedelegeerd voor verrichtingen beneden de 22.000 euro excl. BTW, met uitzondering van subsidies. Bovendien worden deze verrichtingen in dit gemeenteraadsbesluit uitgesloten van de visumverplichting.

Inzake visum is circulaire V 165 (laatste aanpassing 29 november 2012) van toepassing.

Op 15 november 2012 breidt het college de delegatie aan de stadssecretaris (zoals beslist in hoger vermeld besluit van 12 april 2007) met ingang van 1 januari 2013 uit tot alle verrichtingen beneden de 5.500 euro excl. BTW, te verrekenen op kredieten ingeschreven in het gewone budget, met uitzondering van subsidies.

Op 26 november 2012 delegeert de stadssecretaris deze bevoegdheid door, conform zijn hoger vermelde beslissing van 19 april 2007, aan de departementshoofden en diensthoofden met ingang van 1 januari 2013.

Overwegingen

Enkele grensbedragen inzake overheidsopdrachten, die in het verleden hebben gediend tot het vastleggen van grenzen van bevoegdheidsverdeling en uitsluiting van visumverplichting, zijn voorwerp van herziening en er mag worden verwacht dat deze binnen korte termijn zullen worden aangepast. Het betreft o.m. het grensbedrag waarop de algemene aannemingsvoorwaarden integraal van toepassing worden (momenteel 22.000 euro excl. BTW) en het grensbedrag tot waar overheidsopdrachten kunnen worden aangegaan op basis van aangenomen factuur (momenteel 5.500 euro excl. BTW).

In het managementteam werd reeds voorgesteld, t.g.v. de bespreking van de nota over budgethouderschap, om de grensbedragen van de bevoegdheidsverdeling niet concreet te bepalen maar deze te koppelen aan de grensbedragen in de wetgeving overheidsopdrachten.

De financieel beheerder stelde in het managementteam voor om

1. de delegatie van bevoegdheden aan budgethouders te koppelen aan de grens binnen de wetgeving overheidsopdrachten die bepaalt wanneer de algemene aannemingsvoorwaarden (AAV) integraal van toepassing zijn, met name 22.000 euro excl. BTW maar naar verwachting in 2013 opgetrokken tot 30.000 euro excl. BTW,
2. de delegatie van bevoegdheden aan niet-budgethouders (het zgn. "operationele budgethouderschap") te koppelen aan de grens binnen de wetgeving overheidsopdrachten die bepaalt wanneer een overheidsopdracht tot stand kan komen op basis van aangenomen factuur, met name 5.500 euro excl. BTW maar naar verwachting in 2013 opgetrokken tot 8.500 euro excl. BTW,
3. de vrijstelling van het visum te koppelen aan de grens binnen de wetgeving overheidsopdrachten die bepaalt wanneer een overheidsopdracht tot stand kan komen op basis van aangenomen factuur, met name 5.500 euro excl. BTW maar naar verwachting in 2013 opgetrokken tot 8.500 euro excl. BTW.

De argumentatie van de financieel beheerder om de vrijstelling van het visum te koppelen aan de vermelde grens van (momenteel) 5.500 euro excl. BTW, omhelst o.m.:

- een evaluatie van het visum die uitwijst dat dit instrument nog steeds een belangrijke meerwaarde oplevert bij de controle van overheidsopdrachten van lagere waarde (tussen 5.500 en 22.000 euro excl. BTW),
- de nu reeds grote mate aan budgettaire vrijheid (meer dan 10 miljoen euro stadsbreed) door de huidige vrijstelling van visum voor overheidsopdrachten tot 5.500 euro excl. BTW, waarbij deze budgettaire vrijheid nog zal toenemen als het vermelde grensbedrag naar verwachting zal worden opgetrokken tot 8.500 euro excl. BTW,
- een toenemend risico op kredietproblemen bij een hogere vrijstelling van het visum (kredietproblemen die proactief worden opgevangen bij de kredietcontrole van het visum), een risico dat kan leiden tot verwijlrenten,
- de verwerking van visumaanvragen door het departement financiën binnen de afgesproken tijdslijmieten, waardoor het visum geen essentiële vertraging veroorzaakt in de besluitvorming.

Daarenboven wordt geadviseerd om de vrijstelling van visum uit te breiden tot de verrichtingen van het investeringsbudget.

Advies

Overwegende de voorgestelde aanpassingen inzake bevoegdheidsverdeling,

Overwegende de wenselijkheid van uniformiteit en eenvoud in de interne regelgeving van het stadsbestuur,

Adviseer ik de gemeenteraad om

- 1) met ingang van 1 april 2014 alle verrichtingen met uitzondering van subsidies, toelagen en daden van beschikking van onroerende goederen, verrekend op kredieten ingeschreven in het exploitatiebudget en investeringsbudget, met een waarde niet hoger dan het wettelijk grensbedrag voor overheidsopdrachten op basis van aangenomen factuur, vrij te stellen van visumplicht
- 2) deze vrijstelling stadsbreed toe te passen, d.w.z. zowel binnen de IVA's (intern verzelfstandigde agentschappen) als binnen de niet-verzelfstandigde departementen en diensten.

Daniël Verbeken
Financieel beheerder
Gent, 18 februari 2014